

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱۵۲۱۸ - ۲۰۲۳۹۸

دانشگاه اصفهان

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه جغرافیا

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری

تحلیلی بر روند توسعه کالبدی - فیزیکی شهر فیروز آباد

استاد راهنما:

دکتر حمیدرضا وارثی

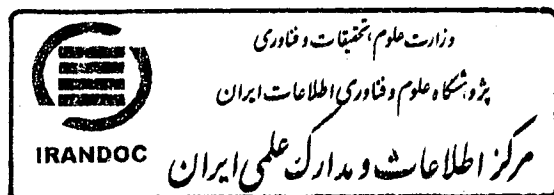
استاد مشاور:

دکتر مسعود تقوایی

پژوهشگر:

کاووس علی‌نژاد طیبی

مهرماه ۱۳۸۹

۱۵۸۵۱۸

۱۳۹۰/۳/۱۶

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات
و نوآوری‌های ناشی از تحقیق موضوع این پایان‌نامه
متعلق به دانشگاه اصفهان است.

شيوه نگارش پايان نامه
رعایت شهادت
تحصیلات تکمیلی دانشگاه اصفهان

دانشگاه اصفهان

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه جغرافیا

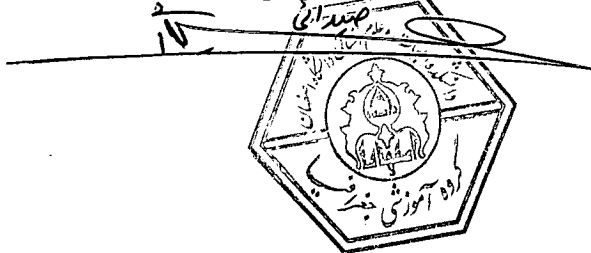
پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد رشته‌ی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری آقای
کاووس علی‌نژاد طیبی تحت عنوان

تحلیلی بر روند توسعه کالبدی - فیزیکی شهر فیروز آباد

در تاریخ ۱۳۸۹/۰۷/۰۳ توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه عالی به تصویب نهایی رسید.

۱- استاد راهنمای پایان نامه	دکتر حمیدرضا وارثی	با مرتبه‌ی علمی استادیار	امضا
۲- استاد مشاور پایان نامه	دکتر مسعود تقوایی	با مرتبه‌ی علمی دانشیار	امضا
۳- استاد داور داخل گروه	دکتر حسین صرامی	با مرتبه‌ی علمی استادیار	امضا
۴- استاد داور خارج از گروه	دکتر رسول ربانی	با مرتبه‌ی علمی دانشیار	امضا

امضای مدیر گروه

تشکر و سپاس:

((من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق))

سپاس بیکران پروردگار عالم را که از میان راههای فراوانی که در مقابلم گشود، راه تحصیل علم، کسب دانش و معرفت را نشانم داد و پس از آن، این معرفت را در وجودم نهاد تا لذت فهمیدن، آموختن و به شاگردی در محضر استادان و عالمان نشستن را به من آموخت.

حال که به لطف خدا این پژوهش با موفقیت به پایان رسیده، بر خود لازم می‌دانم از تمامی آنهایی که در طول دوران تحصیلی از محضر آنها استفاده کرده‌ام تشکر و قدردانی کنم. از اساتید ارجمندم جناب آقای دکتر حمیدرضا وارثی و جناب آقای دکتر مسعود تقوایی که با وجودی آراسته به گوهر علم و انسانیت، انگیزه این پژوهش را در من ایجاد کردند و در به ثمر رسیدن این پژوهش همواره راهنمایم بودند، کمال تشکر و قدردانی را دارم. همچنین از تمامی دوستان عزیز خود آقایان حسین پورقیومی، یاسر زارعی، سعید مهرگان راد، زسول قاسمی، ابراهیم رأفتی، علی محمد نظری، یوسف طیبی، میثم رضائی، محمد قنبری، خیرالله عبدالهی فر، یونس شاکری و حسین کیومرثی تقدیر و تشکر می‌کنم. در پایان از نخستین و بزرگترین آموزگاران زندگی‌م؛ پدر و مادر مهربانم که همواره مدیون زحمات و محبت‌های بی دریغ شان خواهم بود تشکر و قدردانی می‌نمایم.

تقدیم به:

به پدر و مادر بزرگوارم

که ذره ذره وجودم، همواره و امدار تلاش خالصانه آنهاست؛

به گل‌های محبت، خواهرانم

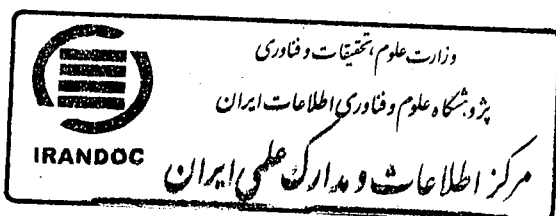
که غمخوار و بهرامان، همیشگی زندگیم بوده‌اند؛

و تقدیم به عزیزانی که کام‌های موفقیتم را دیدون زحمات آنان می‌باشم.

چکیده

یکی از مهمترین مباحث شهر و شهرنشینی در ایران امروز، بررسی و تحلیل رشد و توسعه کالبدی- فضایی شهر و شهرنشینی است. در این ارتباط هدف کلی برنامه ریزی شهری تأمین رفاه مردم از طریق ایجاد محیطی بهتر، سالمتر، آسانتر، مؤثرتر و دلپذیرتر است. بدین لحاظ تحلیل تناسب زمین برای توسعه شهری و شناسایی اراضی مناسب و اولویت دار برای توسعه کالبدی بسیار ضروری می نماید. از این رو، هدف از تحقیق حاضر، مطالعه روند توسعه کالبدی- فیزیکی شهر فیروزآباد، شناخت عوامل مؤثر در رشد کالبدی- فیزیکی شهر، بررسی سیر گسترش شهر و الگوی توسعه فیزیکی آن، شناخت توانمندی‌ها و محدودیت های توسعه فیزیکی شهر و ارائه راهکارهایی جهت برنامه‌ریزی اصولی و عملی برای توسعه فیزیکی شهر بوده است. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی- تحلیلی بوده و سعی گردیده است روند توسعه شهر فیروزآباد و مسائل و مشکلات آن مورد بررسی قرار گیرد و راهبردهای مناسب جهت توسعه بهینه این شهر ارائه شود. از این رو و برای این منظور، پس از بررسی روند توسعه تاریخی شهر، گونه شناسی فیزیکی و عوامل و محدودیت های مؤثر در توسعه کالبدی- فیزیکی شهر مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین مطابق فرضیات مطرح شده در تحقیق، وضعیت توسعه شهر در طرح های توسعه شهری (طرح جامع) و وضعیت کمی و کیفی خدمات شهری فیروزآباد مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج تحقیق نشان می دهد که طرح جامع شهر نقش عمده ای را در جهت دهی توسعه فیزیکی شهر ایفا نموده است اما توسعه فیزیکی شهر با گسترش کاربری‌های خدماتی و تجهیزات شهری هماهنگ نبوده و این نوع کاربری‌ها از پراکنش فضایی متعادلی برخوردار نبوده و حتی با استانداردهای مرسوم نیز مطابقت ندارند. در بخش پایانی نیز با تهیه لایه های اطلاعاتی مختلف از جمله قابلیت اراضی، توپوگرافی (سطوح ارتفاعی)، شیب، شبکه ارتباطی، گسل، جهت شیب، گورستان، رودخانه، آثار تاریخی و باستانی و نقاط روستایی اطراف شهر و ورود این لایه ها به محیط GIS و تجزیه و تحلیل آنها در پایگاه اطلاعاتی سیستم اطلاعات جغرافیایی، با استفاده از مدل AHP، اراضی مناسب جهت توسعه آتی شهر مشخص شد. این اراضی عمدتاً در جهات شرق، شمال شرقی و جنوب شرقی شهر قرار گرفته است و جهت‌های دیگر با داشتن محدودیت‌های طبیعی و مصنوعی فاقد کارایی لازم جهت توسعه آتی بوده اند.

واژه‌های کلیدی: توسعه کالبدی- فیزیکی، مکانیابی، سیستم اطلاعات جغرافیایی، فیروزآباد.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: طرح تحقیق

۱-۱	مقدمه	۱
۲-۱	شرح و بیان مسأله پژوهشی	۲
۳-۱	اهداف تحقیق	۴
۴-۱	فرضیات تحقیق	۴
۵-۱	پیشینه موضوع تحقیق	۴
۶-۱	روش تحقیق و مراحل آن	۶
۷-۱	کاربرد نتایج تحقیق	۶
۸-۱	مشکلات و محدودیت‌های تحقیق	۷

فصل دوم: مبانی نظری

۱-۲	مقدمه	۸
۲-۲	مفاهیم و اصطلاحات	۹
۱-۲-۲	شهر	۹
۲-۲-۲	شهرنشینی	۹
۳-۲-۲	شهر پایدار	۱۰
۴-۲-۲	شبکه شهری	۱۰
۵-۲-۲	فضای شهری	۱۰
۶-۲-۲	توسعه شهری	۱۱
۷-۲-۲	توسعه فیزیکی	۱۱
۸-۲-۲	برنامه	۱۲
۹-۲-۲	برنامه‌ریزی	۱۲
۱۰-۲-۲	برنامه‌ریزی شهری	۱۲
۱۱-۲-۲	برنامه‌ریزی کالبدی	۱۳
۱۲-۲-۲	برنامه‌ریزی فیزیکی	۱۳

۱۳ برنامه‌ریزی کاربری اراضی	۱۳-۲-۲
۱۳ برنامه‌ریزی کاربری زمین شهری	۱۴-۲-۲
۱۴ فضا	۱۵-۲-۲
۱۴ برنامه‌ریزی فضایی	۱۶-۲-۲
۱۴ محدوده قانونی شهر	۱۷-۲-۲
۱۴ محدوده خدماتی شهر	۱۸-۲-۲
۱۵ حریم شهر	۱۹-۲-۲
۱۵ طرح جامع	۲۰-۲-۲
۱۵ طرح تفصیلی	۲۱-۲-۲
۱۶ سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)	۲۲-۲-۲
۱۶ نظریات رشد، ساخت و طراحی شهر	۳-۲
۱۶ نظریه انقلاب شهری	۱-۳-۲
۱۷ نظریه ساخت دواير متحدالمركز	۲-۳-۲
۱۸ نظریه ساخت قطاعی شهر	۳-۳-۲
۱۹ نظریه شهرهای نامتمرکز	۴-۳-۲
۲۰ نظریه ساخت چند هسته‌ای	۵-۳-۲
۲۱ نظریه شهرهای خطی یا کریدوری یا نواری	۶-۳-۲
۲۲ نظریه ساخت ستاره‌ای شکل	۷-۳-۲
۲۳ تئوری‌های شکل شهر	۴-۲
۲۳ مراحل اکولوژیکی گسترش شهرها	۵-۲
۲۴ عوامل هویت بخشی شهری	۶-۲
۲۵ اشکال توسعه فیزیکی شهر	۷-۲
۲۵ معیارها و ضوابط توسعه فیزیکی شهر	۸-۲
۲۶ عوامل مؤثر در توسعه فیزیکی شهرها	۹-۲
۲۶ عوامل طبیعی و توسعه شهر	۱-۹-۲
۲۷ عوامل اقتصادی و توسعه شهر	۲-۹-۲
۲۸ عوامل اجتماعی و فرهنگی و توسعه شهر	۳-۹-۲

۲۹	۴-۹-۲ عوامل سیاسی و توسعه شهر
۳۰	۱۰-۲ نگرش سیستمی به شهر و توسعه فیزیکی آن
۳۲	۱۱-۲ تحلیلی بر شهرنشینی و توسعه فیزیکی شهرها در ایران
۳۴	۱۲-۲ طرح‌های جامع شهری و برنامه‌ریزی توسعه فیزیکی شهرها
۳۷	۱۳-۲ کاربرد GIS در برنامه‌ریزی توسعه فیزیکی شهرها
۳۸	۱-۱۳-۲ روش‌ها و مدل‌های تعیین جهات توسعه فیزیکی شهر
۳۹	۱-۱-۱۳-۲ مدل توسعه پایدار زمین بر نواحی با رشد سریع با استفاده از GIS
۳۹	۲-۱-۱۳-۲ مدل شبیه‌سازی و دینامیک شهری
۳۹	۳-۱-۱۳-۲ مدل رشد شهری کلارک
۴۰	۲-۱۳-۲ مدل‌ها و توابع مورد استفاده در GIS
۴۰	۱-۲-۱۳-۲ مدل منطق بولین
۴۱	۲-۲-۱۳-۲ مدل هم‌پوشانی
۴۲	۳-۲-۱۳-۲ فرآیند تحلیل سلسله مراتبی
۴۲	۴-۲-۱۳-۲ مدل حریم
۴۳	۵-۲-۱۳-۲ مدل تابع Scaler
۴۳	۶-۲-۱۳-۲ مدل چندضلعی تیسن (Thiessen)
۴۳	۷-۲-۱۳-۲ تابع انتشار (Spread)
۴۴	۸-۲-۱۳-۲ توابع همسایگی
۴۴	۱-۸-۲-۱۳-۲ توابع جستجو
۴۴	۲-۸-۲-۱۳-۲ توابع نقطه-خط در پلی‌گون
۴۵	۳-۸-۲-۱۳-۲ تابع دورن‌یابی
۴۵	۹-۲-۱۳-۲ مدل رقومی ارتفاع

فصل سوم: مطالعات اکولوژیکی شهر و منطقه

۴۶	۱-۳ مقدمه
۴۷	۲-۳ مطالعات طبیعی و جغرافیایی
۴۷	۱-۲-۳ موقعیت جغرافیایی

۴۷ زمین شناسی ۲-۲-۳
۴۷ ریخت شناسی ۱-۲-۲-۳
۴۸ تشکیلات زمین شناسی منطقه ۲-۲-۲-۳
۴۹ چینه شناسی ۳-۲-۲-۳
۵۱ گسل های موجود در منطقه ۴-۲-۲-۳
۵۲ زلزله ۵-۲-۲-۳
۵۳ هیدرولوژی ۳-۲-۲-۳
۵۴ آب های سطحی ۱-۳-۲-۳
۵۴ رودخانه تنگاب (فیروزآباد) ۱-۱-۳-۲-۳
۵۵ رودخانه قره آغاچ ۲-۱-۳-۲-۳
۵۷ آب های زیرزمینی ۲-۳-۲-۳
۵۷ چاه ۱-۲-۳-۲-۳
۵۷ قنات ۲-۲-۳-۲-۳
۵۷ چشمه سارها ۳-۲-۳-۲-۳
۵۷ آب و هوا ۴-۲-۳
۵۹ دمای هوا ۱-۴-۲-۳
۶۱ بارندگی ۲-۴-۲-۳
۶۲ رطوبت هوا ۳-۴-۲-۳
۶۳ باد ۴-۴-۲-۳
۶۴ ساعات آفتابی و تعداد روزهای یخبندان ۵-۴-۲-۳
۶۵ توپوگرافی (ناهمواری ها) ۵-۲-۳
۶۵ ارتفاعات ۱-۵-۲-۳
۶۵ تپه ها ۲-۵-۲-۳
۶۶ دشت ۳-۵-۲-۳
۶۶ شیب ۶-۲-۳
۶۷ خاک شناسی و قابلیت اراضی ۷-۲-۳
۶۹ پوشش گیاهی ۸-۲-۳

۷۰	۳-۳ مطالعات انسانی.....
۷۰	۱-۳-۳ خلاصه‌ای از وضعیت عمومی شهرستان فیروزآباد.....
۷۱	۲-۳-۳ پیشینه تاریخی شهر.....
۷۲	۳-۳-۳ جمعیت.....
۷۲	۱-۳-۳ جمعیت شهر فیروزآباد.....
۷۴	۲-۳-۳ نسبت جنسی.....
۷۴	۳-۳-۳ نرخ رشد جمعیت.....
۷۶	۴-۳-۳ پیش‌بینی جمعیت شهر فیروزآباد.....
۷۷	۵-۳-۳ مهاجرت.....
۷۹	۶-۳-۳ اشتغال و فعالیت.....

فصل چهارم: برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهر فیروزآباد

۸۲	۱-۴ مقدمه.....
۸۳	۲-۴ فرآیند برنامه‌ریزی کاربری اراضی.....
۸۴	۳-۴ تقسیمات کالبدی شهر فیروزآباد.....
۸۶	۴-۴ بررسی الگوی کاربری اراضی شهر فیروزآباد در وضع موجود.....
۹۲	۱-۴-۴ کاربری مسکونی.....
۹۴	۱-۴-۴ بررسی وضعیت مسکن در شهر فیروزآباد.....
۹۵	۲-۴-۴ کاربری آموزشی.....
۹۷	۳-۴-۴ کاربری تجاری.....
۹۸	۴-۴-۴ کاربری مذهبی.....
۱۰۰	۵-۴-۴ کاربری اداری.....
۱۰۱	۶-۴-۴ کاربری نظامی و انتظامی.....
۱۰۳	۷-۴-۴ کاربری ورزشی.....
۱۰۴	۸-۴-۴ کاربری فرهنگی.....
۱۰۵	۹-۴-۴ کاربری پارک و فضای سبز.....
۱۰۷	۱۰-۴-۴ کاربری جهانگردی و پذیرایی.....

۱۰۸ ۱۱-۴-۴ کاربری بهداشتی و درمانی
۱۱۰ ۱۲-۴-۴ کاربری تأسیسات و تجهیزات
۱۱۲ ۱۳-۴-۴ کاربری حمل و نقل و انبارداری
۱۱۳ ۱-۱۳-۴-۴ پارکینگ
۱۱۳ ۲-۱۳-۴-۴ انبار
۱۱۳ ۳-۱۳-۴-۴ حمل و نقل
۱۱۴ ۴-۱۳-۴-۴ شبکه معابر
۱۱۵ ۱۴-۴-۴ کاربری صنعتی
۱۱۷ ۱۵-۴-۴ فضاهای باز
۱۱۸ ۵-۴ ارزیابی سطوح و سرانه‌های کاربری‌های شهر فیروزآباد در رابطه با سرانه‌های استاندارد
۱۲۲ ۶-۴ پیش بینی و برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهر فیروزآباد در افق سال ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

فصل پنجم: تحلیلی بر روند توسعه کالبدی- فیزیکی شهر فیروزآباد

۱۲۶ ۱-۵ مقدمه
۱۲۷ ۲-۵ روند تاریخی توسعه کالبدی- فیزیکی شهر فیروزآباد
۱۲۹ ۱-۲-۵ توسعه کالبدی- فیزیکی شهر فیروزآباد از سال ۱۳۱۸ تا ۱۳۵۸
۱۲۹ ۲-۲-۵ توسعه کالبدی- فیزیکی شهر فیروزآباد از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۵
۱۳۰ ۳-۲-۵ توسعه کالبدی- فیزیکی شهر فیروزآباد از سال ۱۳۶۵ تا کنون
۱۳۲ ۳-۵ گونه‌شناسی فیزیکی شهر
۱۳۲ ۴-۵ عوامل مؤثر در توسعه فیزیکی شهر
۱۳۳ ۵-۵ محدودیت‌ها و موانع توسعه فیزیکی شهر فیروزآباد
۱۳۳ ۱-۵-۵ محدودیت‌ها و موانع طبیعی توسعه شهر فیروزآباد
۱۳۴ ۲-۵-۵ محدودیت‌ها و موانع انسانی توسعه شهر فیروزآباد
۱۳۶ ۶-۵ شهر فیروزآباد در طرح‌های توسعه شهری
۱۳۶ ۱-۶-۵ طرح جامع شهر فیروزآباد
۱۳۶ ۱-۱-۶-۵ جهات، اولویت‌ها و مراحل توسعه شهر
۱۳۹ ۷-۵ وضعیت کمی و کیفی خدمات شهری فیروزآباد

۱۴۱ ۱-۷-۵ کاربری ورزشی
۱۴۲ ۲-۷-۵ کاربری تجاری
۱۴۲ ۳-۷-۵ تأسیسات و تجهیزات شهری
۱۴۴ ۴-۷-۵ کاربری جهانگردی و پذیرایی
۱۴۵ ۵-۷-۵ کاربری نظامی و انتظامی
۱۴۵ ۶-۷-۵ کاربری پارک و فضای سبز
۱۴۶ ۷-۷-۵ کاربری فرهنگی و مذهبی
۱۴۶ ۸-۷-۵ کاربری اداری
۱۴۷ ۹-۷-۵ کاربری بهداشتی و درمانی
۱۴۸ ۱۰-۷-۵ کاربری آموزشی
۱۴۹ ۸-۵ مقایسه سطوح کاربری‌های خدماتی با سطوح پیشنهادی طرح تفصیلی
۱۵۰ ۹-۵ تعیین اراضی مناسب جهت توسعه آتی شهر
۱۵۰ ۱-۹-۵ متغیرها و معیارهای ارزیابی
۱۵۱ ۲-۹-۵ ورود متغیرها و معیارها به سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)
۱۵۱ ۳-۹-۵ تهیه لایه‌های اطلاعاتی جدید
۱۵۱ ۴-۹-۵ طبقه‌بندی و ارزش‌گذاری متغیرها و لایه‌های اطلاعاتی
۱۵۴ ۱-۴-۹-۵ لایه قابلیت اراضی
۱۵۵ ۲-۴-۹-۵ لایه توپوگرافی (سطوح ارتفاعی)
۱۵۷ ۳-۴-۹-۵ لایه شیب
۱۵۸ ۴-۴-۹-۵ لایه شبکه ارتباطی
۱۵۹ ۵-۴-۹-۵ لایه غسل
۱۶۰ ۶-۴-۹-۵ لایه جهت شیب
۱۶۱ ۷-۴-۹-۵ لایه گورستان
۱۶۲ ۸-۴-۹-۵ لایه رودخانه
۱۶۳ ۹-۴-۹-۵ لایه آثار تاریخی و باستانی
۱۶۴ ۱۰-۴-۹-۵ لایه نقاط روستایی اطراف شهر
۱۶۵ ۵-۹-۵ ترکیب لایه‌های اطلاعاتی و تولید نقشه نهایی

فصل ششم: آزمون فرضیات، نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات

۱۶۸	۱-۶ مقدمه
۱۶۸	۱-۶ آزمون فرضیات
۱۷۱	۲-۶ جمع بندی و نتیجه گیری
۱۷۲	۳-۶ ارائه پیشنهادات
۱۷۴	منابع و مأخذ

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۱۷	شکل ۱-۲ مدل ساخت دواير متحدالمركز
۱۹	شکل ۲-۲ مدل ساخت قطاعی
۲۱	شکل ۳-۲ مدل ساخت چند هسته‌ای
۴۱	شکل ۴-۲ اصول جبر بولی، اجرای منطق‌های اصلی و ترکیب آنها بر روی سه نقطه ABC
۴۷	شکل ۱-۳ نقشه موقعیت جغرافیایی شهر فیروزآباد در شهرستان، استان و کشور
۵۶	شکل ۲-۳ نقشه توزیع و پراکندگی آب‌های سطحی شهرستان فیروزآباد
۵۹	شکل ۳-۳ نقشه طبقه‌بندی اقلیمی شهرستان فیروزآباد
۶۰	شکل ۴-۳ نمودار رژیم دمایی شهر فیروزآباد
۶۱	شکل ۵-۳ نقشه منحنی هم‌دمای شهرستان فیروزآباد
۶۲	شکل ۶-۳ نمودار میزان بارندگی شهر فیروزآباد
۶۲	شکل ۷-۳ نقشه منحنی هم‌باران شهرستان فیروزآباد
۶۳	شکل ۸-۳ نمودار نم نسبی هوا بر حسب درصد
۶۶	شکل ۹-۳ نقشه منابع ارضی شهرستان فیروزآباد
۶۹	شکل ۱۰-۳ نقشه خاک‌شناسی و کاربری اراضی شهرستان فیروزآباد
۸۳	شکل ۱-۴ فرآیند برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری
۸۶	شکل ۲-۴ نقشه تقسیمات کالبدی شهر فیروزآباد (بر حسب محله)
۸۸	شکل ۳-۴ نقشه کاربری اراضی شهر فیروزآباد (وضع موجود)
۹۳	نقشه ۴-۴ نقشه کاربری مسکونی شهر فیروزآباد (وضع موجود)
۱۱۰	شکل ۵-۴ نقشه کاربری تأسیسات و تجهیزات شهری فیروزآباد (وضع موجود)
۱۱۲	شکل ۶-۴ نقشه کاربری‌های خدماتی شهر فیروزآباد (وضع موجود)
۱۱۵	شکل ۷-۴ نقشه کاربری صنعتی شهر فیروزآباد (وضع موجود)
۱۲۵	شکل ۸-۴ نقشه کاربری اراضی شهر فیروزآباد (وضع پیشنهادی)
۱۳۱	شکل ۱-۵ نقشه توسعه تاریخی شهر فیروزآباد
۱۳۴	شکل ۲-۵ نقشه محدودیت‌ها و موانع طبیعی توسعه شهر فیروزآباد
۱۳۵	شکل ۳-۵ نقشه محدودیت‌ها و موانع انسانی توسعه شهر فیروزآباد
۱۳۷	شکل ۴-۵ نقشه توسعه آتی پیشنهادی شهر فیروزآباد

- شکل ۵-۵ نقشه کاربری‌های خدماتی شهر فیروزآباد ۱۴۰
- شکل ۶-۵ نقشه پراکندگی تأسیسات و تجهیزات شهری فیروزآباد ۱۴۳
- شکل ۷-۵ نقشه ارزش‌گذاری اراضی شهری بر حسب قابلیت اراضی ۱۵۵
- شکل ۸-۵ نقشه ارزش‌گذاری اراضی شهری بر حسب سطوح ارتفاعی (توپوگرافی) ۱۵۶
- شکل ۹-۵ نقشه ارزش‌گذاری شیب اراضی شهری فیروزآباد ۱۵۷
- شکل ۱۰-۵ نقشه فاصله و ارزش‌گذاری اراضی شهری بر حسب فاصله از شبکه ارتباطی ۱۵۹
- شکل ۱۱-۵ نقشه فاصله و ارزش‌گذاری اراضی شهری بر حسب فاصله از گسل ۱۶۰
- شکل ۱۲-۵ نقشه ارزش‌گذاری اراضی شهری بر حسب جهت شیب ۱۶۱
- شکل ۱۳-۵ نقشه فاصله و ارزش‌گذاری اراضی شهری بر حسب فاصله از گورستان ۱۶۲
- شکل ۱۴-۵ نقشه فاصله و ارزش‌گذاری اراضی شهری بر حسب فاصله از رودخانه ۱۶۳
- شکل ۱۵-۵ نقشه فاصله و ارزش‌گذاری اراضی شهری بر حسب فاصله از آثار تاریخی ۱۶۴
- شکل ۱۶-۵ نقشه فاصله و ارزش‌گذاری اراضی شهری بر حسب فاصله از نقاط روستایی ۱۶۵
- شکل ۱۷-۵ نقشه ارزش‌گذاری نهایی اراضی شهری جهت توسعه آبی شهر با استفاده از مدل AHP ۱۶۶
- شکل ۱۸-۵ نقشه اراضی پیشنهادی جهت توسعه آبی شهر فیروزآباد ۱۶۷
- شکل ۱۹-۵ نقشه اراضی پیشنهادی جهت توسعه آبی شهر فیروزآباد (Land) ۱۶۷

فهرست جدول ها

عنوان

صفحه

جدول ۱-۲ تغییرات جمعیتی کشور طی سال های ۸۵-۱۳۳۵.....	۳۲
جدول ۱-۳ عوامل اصلی پندجگانه دما بر حسب درجه سانتی گراد (ایستگاه فیروزآباد).....	۵۹
جدول ۲-۳ میانگین ماهیانه و حداکثر بارندگی روزانه (ایستگاه فیروزآباد).....	۶۱
جدول ۳-۳ میانگین ماهانه پارامترهای نم نسبی هوا بر حسب درصد (ایستگاه فیروزآباد).....	۶۳
جدول ۴-۳ جهات وزش باد در شهر فیروزآباد.....	۶۴
جدول ۵-۳ میانگین ماهانه حداکثر سرعت وزش باد بر حسب متر بر ثانیه (ایستگاه فیروزآباد).....	۶۴
جدول ۶-۳ میانگین ماهانه ساعات آفتابی و تعداد روزهای یخبندان (ایستگاه فیروزآباد).....	۶۵
جدول ۷-۳ بررسی جمعیت کشور، استان، شهرستان و شهر طی دوره های سرشماری ۸۵-۱۳۳۵.....	۷۳
جدول ۸-۳ نرخ رشد جمعیت در کشور، استان فارس، شهرستان و شهر فیروزآباد.....	۷۵
جدول ۹-۳ برآورد تعداد شاغلان و گروههای عمده فعالیت در فیروزآباد و مناطق شهری استان فارس.....	۸۰
جدول ۱۰-۳ ساختار شغلی جمعیت شاغل در شهر فیروزآباد طی سال های ۸۵-۱۳۳۵ (به درصد).....	۸۱
جدول ۱-۴ تقسیمات کالبدی، مساحت و جمعیت شهر فیروزآباد به تفکیک نواحی و محلات.....	۸۵
جدول ۲-۴ مساحت و سهم سرانه کاربری های شهر فیروزآباد (وضع موجود).....	۸۷
جدول ۳-۴ مساحت و سهم سرانه کاربری های ناحیه ۱ شهر فیروزآباد در وضع موجود طرح تفصیلی.....	۹۰
جدول ۴-۴ مساحت و سهم سرانه کاربری های ناحیه ۲ شهر فیروزآباد در وضع موجود طرح تفصیلی.....	۹۱
جدول ۵-۴ سطح و سرانه کاربری مسکونی به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود.....	۹۲
جدول ۶-۴ واحدهای مسکونی شهر بر حسب سال اتمام بنا، نوع اسکلت بنا و مصالح عمده به کار رفته.....	۹۴
جدول ۷-۴ واحدهای مسکونی و معمولی بر حسب امکانات و تسهیلات و تعداد اتاق فیروزآباد.....	۹۵
جدول ۸-۴ سطح و سرانه کاربری آموزشی به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود.....	۹۶
جدول ۹-۴ سطح و سرانه کاربری تجاری به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود.....	۹۸
جدول ۱۰-۴ سطح و سرانه کاربری مذهبی به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود.....	۹۹
جدول ۱۱-۴ سطح و سرانه کاربری اداری به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود.....	۱۰۰
جدول ۱۲-۴ سطح و سرانه کاربری نظامی و انتظامی به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود.....	۱۰۲
جدول ۱۳-۴ سطح و سرانه کاربری ورزشی به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود.....	۱۰۳
جدول ۱۴-۴ سطح و سرانه کاربری فرهنگی به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود.....	۱۰۵
جدول ۱۵-۴ سطح و سرانه کاربری پارک و فضای سبز به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود.....	۱۰۶

- جدول ۴-۱۶ سطح و سرانه کاربری جهانگردی به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود..... ۱۰۷
- جدول ۴-۱۷ سطح و سرانه کاربری بهداشتی و درمانی به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود..... ۱۰۹
- جدول ۴-۱۸ سطح و سرانه کاربری تأسیسات و تجهیزات به تفکیک نواحی و محلات..... ۱۱۱
- جدول ۴-۱۹ سطح و سرانه کاربری حمل و نقل و انبارداری به تفکیک نواحی و محلات..... ۱۱۴
- جدول ۴-۲۰ سطح و سرانه کاربری صنعتی به تفکیک نواحی و محلات در وضع موجود..... ۱۱۶
- جدول ۴-۲۱ مساحت فضاهای باز در وضع موجود..... ۱۱۷
- جدول ۴-۲۲ سطح و سرانه کاربری‌های شهر فیروزآباد و مقایسه آن با سرانه استاندارد..... ۱۲۰
- جدول ۴-۲۳ وضعیت کمی و کیفی کاربری اراضی و برآورد کمبودهای آن تا افق ۱۳۹۵..... ۱۲۳
- جدول ۴-۲۴ وضعیت کمی و کیفی کاربری اراضی و برآورد کمبودهای آن تا افق ۱۴۰۰..... ۱۲۴
- جدول ۵-۱ سطح و سرانه کاربری‌های خدماتی شهر فیروزآباد (وضع موجود)..... ۱۳۹
- جدول ۵-۲ سطح و سرانه کاربری‌های خدماتی شهر فیروزآباد و مقایسه آن با سرانه استاندارد..... ۱۴۱
- جدول ۵-۳ سطح و سرانه کاربری‌های خدماتی و مقایسه آن با سطوح پیشنهادی طرح تفصیلی..... ۱۴۹
- جدول ۵-۴ ماتریس محاسبه وزن معیارها و لایه‌های اطلاعاتی با استفاده از روش مقایسه زوجی..... ۱۵۳
- جدول ۵-۵ محاسبه وزن معیارها و زیر معیارها با استفاده از مدل AHP..... ۱۵۴

فصل اول

طرح تحقیق

۱-۱- مقدمه

شهر پایگاه اصلی تمدن انسانی و تبلور ذهنی و تکنولوژیک بشر است. مطالعه سطوح و رشد شهرنشینی منعکس کننده این واقعیت است که رشد جمعیت شهری به سرعت در حال افزایش است (سیف الدینی، ۱۳۷۸: ۷۵). شهرنشینی و توسعه شهری به وسعت امروزی، پدیده تازه‌ای است که همه قاره‌های سیاره زمین را تحت تسلط خود گرفته است (شکویی، ۱۳۶۳: ۹۹). شهرنشین شدن جمعیت، افزایش جمعیت شهرها و به تبع آن توسعه شهرهای کوچک و بزرگ، ویژگی عصر حاضر است و توسعه پایدار این شهرها در گرو داشتن برنامه‌ریزی و مدیریت شهری کارآمد آن می‌باشد (رضویان، ۱۳۸۷: ۱۰۲).

به عبارت دیگر از پدیده‌های مهمی که در قرون اخیر در زندگی اجتماعی و اقتصادی در کشورهای مختلف جهان رخ داده است، ظهور شهرهای متعدد و جدید و توسعه شهرهای کهن، پیشرفت شهرنشینی و توسعه شهری است. به طور کلی گفته می‌شود که پیشرفت شهرنشینی و توسعه شهری، نتیجه مستقیم انقلاب صنعتی و ترقی اقتصاد سرمایه داری است که نخست در کشورهای غربی و سپس در کشورهای در حال توسعه اتفاق افتاده است (فرهمند، ۱۳۸۷: ۲). به استناد گزارش سازمان ملل، جمعیت نقاط شهری جهان در سال ۱۹۷۰ معادل با ۴۴/۸ درصد بوده و در سال ۲۰۲۵ به میزان ۶۱/۱ درصد می‌یابد (United Nation, 1995: 20).